

International Science Group

ISG-KONF.COM

**XXXIV
INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
"PROBLEMS OF THE DEVELOPMENT OF MODERN
SCIENCE"**

**Madrid, Spain
August 30 - September 02, 2022**

ISBN 979-8-88796-818-6

DOI 10.46299/ISG.2022.1.34

PROBLEMS OF THE DEVELOPMENT OF MODERN SCIENCE

Proceedings of the XXXIV International Scientific and Practical Conference

Madrid, Spain
August 30 – September 02, 2022

UDC 01.1

The XXXIV International Scientific and Practical Conference «Problems of the development of modern science», August 30 – September 02, 2022, Madrid, Spain. 354 p.

ISBN – 979-8-88796-818-6

DOI – 10.46299/ISG.2022.1.34

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaiivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

TABLE OF CONTENTS

ARCHITECTURE, CONSTRUCTION		
1.	Дорохіна Г.І., Галат С.Е. ОСНОВИ КЛАСИФІКАЦІЇ ПРИЙОМІВ ФОРМОТВОРЕННЯ БІОНІЧНОЇ АРХІТЕКТУРИ	12
ART HISTORY		
2.	Bryzhachenko N. ART-DESIGN IN INTERIOR SPACE: THE SYSTEMATIZATION OF ART-OBJECTS APPLICATION EXPERIENCE	19
CHEMISTRY		
3.	Khrokalo L., Fedulova V. ANALYSIS OF THE DRINKING WATER IN KYIV REGION	22
4.	Zolotarenko A., Zolotarenko O., Rudakova E., Schur D., Semchuk O. INTERACTION OF HYDROGEN WITH A3 STRUCTURES	25
5.	Zolotarenko O., Rudakova E., Zolotarenko A., Schur D., Tarasenko Y. ASSUMED STAGES OF SINTERING 3D PRODUCTS OF CJP TECHNOLOGY USING A COMPOSITE BASED ON CARBON NANOSTRUCTURES	35
ECONOMY		
6.	Akzhibek B. ORGANIZATIONAL CHANGES OF AUDIT TRANSFORMATION IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION	45
7.	Lutfullayeva R.A. THE CONCERT PARADIGM OF THE ORGANIZATION OF ENTREPRENEURIAL ACTIVITY BASED ON THE KNOWLEDGE SYSTEM	50
8.	Nazarov V.S. ANALYSIS OF THE ROLE OF INVESTMENT IN THE POST - COVID-19 PERIOD	55

9.	Баранник Л., Гуров Є., Мусієнко І., Тіселіна Е. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ТЕОРІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	58
10.	Князь С., Русин-Гриник Р., Коновалюк І. ЦІЛІ МОНІТОРИНГУ ДІЯЛЬНОСТІ БІЗНЕС-СТРУКТУР	61
11.	Оразбек Е. ИССЛЕДОВАНИЕ И ПРИМЕНЕНИЕ НЕЙРОННЫХ СЕТЕЙ КАЗАХСТАНСКИМИ АВТОРАМИ	63
12.	Охрименко І., Шуляк Д. СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМКИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	70
13.	Приймак І., Мунтян Б. ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	75
14.	Шепітко Т.В. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ТА ЇЇ НЕТОТОЖНІСТЬ З НЕСТАЧЕЮ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПРИ ПРОВЕДЕНІ СУДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ	79
GEOGRAPHY		
15.	Байтеряков О.З., Кузовлева А.А. ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ РОЗСЕЛЕННЯ ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ СТАНОМ НА 01.01.2022 Р.	83
GEOLOGY		
16.	Ішков В.В., Чернобук О.І., Козар М.А., Березняк О., Дьячков П.А. ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДІВ КЛАСТЕРІЗАЦІЇ ДІЛЯНОК РІЗНОЇ ПОТУЖНОСТІ ВУГІЛЬНОГО ПЛАСТА З МЕТОЮ СТВОРЕННЯ ЇХ ПРИРОДНОЇ ТИПІЗАЦІЇ ЗА ВМІСТОМ ГЕРМАНІЮ (НА ПРИКЛАДІ ПЛАСТА С8Н ШАХТИ «ДНІПРОВСЬКА», УКРАЇНА)	86

HISTORY		
17.	Сачко Д.В. НАЦІОНАЛЬНІ ТА СУСПІЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ ХХ СТОЛІТТЯ У РЕЦЕПЦІЇ ДОКІЇ ГУМЕННОЇ	96
JURISPRUDENCE		
18.	Guyvan P. REGARDING THE QUESTION OF PROPER MOTIVATION AND JUSTIFICATION OF LAW ENFORCEMENT	100
19.	Kryukov M., Tichna B., Fedchuk T. FORMATION OF WAYS OF INTERACTION OF DEVELOPERS OF PROJECTS OF REGULATORY AND LEGAL ACTS IN THE COURSE OF LEGAL ENSURING THE ACTIVITIES OF THE SECTOR OF SECURITY AND STATE DEFENSE	108
20.	Григорчук Т. ПИТАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ВОГНЕВОЇ ТА ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ	111
21.	Гордаш А.С. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ОРГАНІВ ВЛАДИ ТА НЕУРЯДОВИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ	114
22.	Курман О.В. ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОБСТАНОВКИ ВЧИНЕННЯ НЕСАНКЦІОНОВАНИХ ДІЙ З ІНФОРМАЦІЄЮ, ЯКА ОБРОБЛЯЄТЬСЯ В ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ	117
23.	Чернієнко А.О. ЗУПИНЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	120
MANAGEMENT, MARKETING		
24.	Sitak I., Ivakhnenko A. YOUTH ENTREPRENEURSHIP AS THE BASIS OF ECONOMIC DEVELOPMENT IN UKRAINE	124

25.	Коваленко Н.В. ПУБЛІЧНІСТЬ В УПРАВЛІННІ ДЕРЖАВОЮ	128
26.	Коробович Л.П. ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	134
MEDICINE		
27.	Akhmedova N., Saydalieva F. CLINICAL FEATURES OF THE COURSE OF SYSTEMIC JUVENILE IDIOPATHIC ARTHRITIS IN CHILDREN	138
28.	Serheta I., Vergeles T. FEATURES OF THE RELATIONSHIP OF THE LEADING CHARACTERISTICS OF THE PSYCHOPHYSIOLOGICAL FUNCTIONS OF THE YOUNG WOMEN AND YOUNG MEN WHO GET EDUCATION IN A REMOTE (ON-LINE) FORMAT	142
29.	Волкова Г.В., Афендікова Г.П., Бардах Л.Б., Смирнова О.В., Шаповаленко Н.О. КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК ГІПОКАЛІЄМІЇ ВНАСЛІДОК ХРОНІЧНОГО ЗЛОВЖИВАННЯ ГІДРОХЛОРТИАЗИДУ	146
30.	Денисенко О.І., Перепічка М.П., Бродовська Н.Б., Денисенко О.В. АКТУАЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ДЕРМАТОЛОГІЧНИХ ПРОЯВІВ COVID-19 ПРИ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДСЕСТРИНСТВО»	149
31.	Ражабов И.Б. ЧАСТОТА ВСТРЕЧАЕМОСТИ МИКСТ ИНФЕКЦИИ У ДЕТЕЙ С COVID- 19	154
32.	Шапринський В.В., Семененко Н.В. ТЕРМІЧНІ ТА НЕТЕРМІЧНІ МЕТОДИКИ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ ІЗ ПЕРВИННИМ ВАРИКОЗОМ СТАДІЇ С2	156
33.	Шапринський В.В. ХІРУРГІЧНЕ ЛІКУВАННЯ КРИТИЧНОЇ ІШЕМІЇ НИЖНІХ КІНЦІВОК В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ	160

34.	Шевченко О.О., Левон М.М., Назар П.С., Левон В.Ф. ЦИТОДИФЕРЕНЦІРОВКА БЕРЕГОВИХ КЛІТИН В ЕНДОТЕЛІОЦИТИ НЕПЕРЕРВНОГО ТИПУ КРОВОНОСНИХ ПРОТОКАПЛЯРІВ НА РАННІХ СТАДІЯХ ЕМБРІОГЕНЕЗУ ЛЮДИНИ	163
35.	Байкалов Я.Ю., Кутняшенко О.І. АНАЛІЗ ОБЛАДНАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТЕХНІЧНОГО ЕТАПУ ГІРНИЧОТЕХНІЧНІЙ РЕКУЛЬТИВАЦІЇ КАР'ЄРУ КОСТЯНТИНІВСЬКОГО РАЙОНУ	166
PEDAGOGY		
36.	Davidenko A. PROBLEMS OF ASSESSING STUDENTS' ACHIEVEMENTS IN THEIR CREATIVE ACTIVITIES	170
37.	Holovach T., Kuzo L. MODERN ENGLISH NEWSPAPER AS THE INSTRUMENT IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE	175
38.	Lukashevych I. PERSONAL DEVELOPMENT OF STUDENTS IN THE PROCESS OF EDUCATIONAL AND PROFESSIONAL ACTIVITIES	178
39.	Mytchenok M., Mytchenok O. FEATURES OF MEDICAL ETHICS AND DEONTOLOGY IN THE PRACTICE OF A DENTIST	181
40.	Nikolaeva S., Chernysh V., Diachkova Y., Syzenko A. PRINCIPLES OF STUDENTS' DIFFERENTIATED TEACHING FOREIGN LANGUAGES AND METHODS OF ITS TRAINING	184
41.	Yandola K. SOCIAL MEDIA IN THE EDUCATIONAL PROCESS: ADVANTAGES AND THREATS	192
42.	Yarema S. ON THE NEED FOR A TECHNOLOGICAL COMPONENT IN CREATIVE COMPETITIONS	194

43.	Yertileuova A.B., Maigeldiyeva S.M., Ibadullaeva S.Z. MANAGERIAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS IN THE EDUCATION SYSTEM	197
44.	Гамрецька Г.С., Фаненштель Н.В. РОЗВИТОК SOFT SKILLS У СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ	204
45.	Дічек Н. НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ ЯК ОСЕРДЯ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА	207
46.	Дічек Н. ЕТАПИ РОЗВИТКУ І РЕФОРМУВАННЯ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В НЕЗАЛЕЖНІЙ УКРАЇНІ	211
47.	Козаченко Т.П. СИСТЕМА РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ СЕРЕДНІХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ СУЧАСНОЇ МУЗИКИ	215
48.	Леонова Н.В., Коваль Б.Ф., Швед О.В. КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ЇЇ ОСОБЛИВОСТІ	220
49.	Парфанович І.І. ОТОЧЕННЯ ІНДИВІДА ЯК ФАКТОР ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ВПЛИВУ НА ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК	224
50.	Петрик К.Ю., Печеневська Д.В. ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	228
51.	Подуфалова К.Ю. ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ: ЗМІСТ, ФУНКЦІЇ, РЕСУРСИ	231
52.	Червінська І.Б., Деренько В.М., Притуляк О.М. ІНТЕГРАЦІЯ МЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	235

PHILOLOGY		
53.	Aliyev S.R. DISCOURSE ADEQUACY IN TRANSLATIONS FROM ENGLISH INTO AZERBAIJANI (BASED ON THE WORKS OF WELL-KNOWN WRITERS AND ON THEIR TRANSLATIONS INTO AZERBAIJANI)	239
54.	Голубовська І. ЛІНГВІСТИЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ: СУЧАСНА ЛІНГВІСТИКА ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇЇ РОЗВИТКУ	241
55.	Зарудняк Н.І. ХУДОЖНІЙ СВІТ ЗБІРКИ ЛЮБОВІ БОЙЧУК «ПОДАРУНОК ВІД БАБУСИ»	248
56.	Полякова І.Л. СПЕЦИФІКА ОЗНАК МАСКУЛІННОСТІ ОБРАЗУ АЛІМА В КРИМСЬКОТАТАРСЬКИХ РІВАЄТАХ	253
PHILOSOPHY		
57.	Bilokopytov V., Karim E.G., Bilokopytova N. THE CONCEPT OF FREEDOM IN EASTERN AND WESTERN COUNTRIES: A COMPARATIVE APPROACH	256
58.	Корженко В.В., Козирєва Н.В. З ПРАКТИЧНОЇ ФІЛОСОФІЇ: ТВОРЧА МІЦЬ ФІЛОСОФІЇ ВИХОВАННЯ	259
59.	Требін М.П., Панфілов О.Ю. ГЕОГРАФІЧНИЙ ДЕТЕРМІНІЗМ ВОЄННОЇ МОГУТНОСТІ ДЕРЖАВИ: ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКИЙ ПОГЛЯД	266
PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES		
60.	Legeza V., Neshchadym O. DETERMINATION OF THE EXTREME TRAJECTORY OF MOTION IN A HORIZONTAL FLUID VECTOR FIELD	271
61.	Zhang C., Shi Y., Shulga V., Milinevsky G., Han W. PRELIMINARY RESULTS OF THE NEW MICROWAVE RADIOMETER INSTALLATION IN CHANGCHUN, NORTH-EAST CHINA	276

POLITICAL SCIENCE		
62.	Сиволап Д.В. ІНСТРУМЕНТИ АВТОРИТАРИЗМУ ТА ЇХ ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ	286
PSYCHOLOGY		
63.	Борисова Я.С., Колесніченко Л.А. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБНИКІВ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАЛЕЖНО ВІД ВИКОРИСТАННЯ МОВИ ПРОГРАМУВАННЯ	290
64.	Лабзіна Г.В. ЗАДОВОЛЕНІСТЬ ЖИТТЯМ ОСІБ З РІЗНИМ РІВНЕМ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ	297
65.	Тлустенко А.П. ДОСВІД РОБОТИ ДИТЯЧОГО ПСИХОЛОГА З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ДІТЬМИ	303
TECHNICAL SCIENCES		
66.	Дяченко С.А., Налапко О.Л., Шишацький А.В. МЕТОДИКА СТРУКТУРНО-ПАРАМЕТРИЧНОГО СИНТЕЗУ СИСТЕМ ЗВ'ЯЗКУ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	306
67.	Колесник Б.І., Федорова Н.В. АКТУАЛЬНІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОГО ПРОГРАМУВАННЯ КОНТРОЛЕРІВ	316
68.	Корчак М.М. ОБҐРУНТУВАННЯ ПАРАМЕТРІВ ДИСКОВОГО РОБОЧОГО ОРґАНУ ДЛЯ РОЗРІЗАННЯ СТЕБЕЛ КУКУРУДЗИ	319
69.	Лесная Ю.Є., Погоріла К.В., Чорна Т.Е., Малахов С.В. БЛИЦ-ОГЛЯД ПРОБЛЕМАТИКИ ЗАХИСТУ ВІД НЕСАНКЦІОНОВАНИХ ДІЙ НА ПРИКЛАДАХ ХАРАКТЕРНИХ РЕАЛІЗАЦІЙ	326
70.	Матківський С.В., Матішин Л.І. ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ШТАНГОВИХ НАСОСІВ ДЛЯ ВИНЕСЕННЯ РІДИНИ З ГАЗОВИХ СВЕРДЛОВИН	330

71.	Рудаков С.В., Майборода Р.І., Рашкевич Н.В. МЕТРОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИПРОБУВАНЬ НА БЛИСКАВКОСТІЙКІСТЬ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	335
72.	Цвіркун Л., Панферова Я. ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЛАБОРАТОРІЙ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ГЛОБАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖ	343
73.	Черняк О.П. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТУ ТА СФЕРИ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ	350

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ТА ЇЇ НЕТОТОЖНІСТЬ З НЕСТАЧЕЮ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПРИ ПРОВЕДЕНІ СУДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Шепітко Тетяна Василівна

Судовий експерт сектору економічних досліджень відділу товарознавчих,
гемологічних, економічних, будівельних, земельних досліджень та оціночної
діяльності
Одеський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр Міністерства
внутрішніх справ України

В рамках проведення аналізу стану дебіторської заборгованості між суб'єктами господарювання судовий експерт, зазвичай, стикається з проблемними питаннями, вирішення яких потребують високої кваліфікації та застосування різних методів дослідження.

У відповідності до п.7 ст. 179 гл.20 Господарського Кодексу України, господарські договори укладаються за правилами встановленими Цивільним Кодексом України з урахуванням особливостей [1]. В ст. 638 Цивільного Кодексу України, істотними умовами договору є умови про предмет договору, умови, що визначені законом як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди [2].

Розглянемо особливості дослідження стану дебіторської заборгованості між суб'єктами господарювання на умовах відтермінування оплати за надані послуги або поставлені товари. Загалом дебіторська заборгованість є нормальним явищем у фінансово-господарській діяльності, за умови узгодженого сторонами відтермінування терміну оплати.

Проте дебіторська заборгованість, яка перевищує погоджені строки платежів, знижує платоспроможність підприємств, що в свою чергу впливає на фінансовий стан підприємства, а саме її розмір, рух і форму, тобто причини, у зв'язку з якими вона виникла.

Проблематика призначення і використання судової економічної експертизи як одного із джерел доказів при скоєні злочинів в сфері господарської діяльності, при вирішенні завдань документального підтвердження обліку розрахунків з дебіторами залишилась поза увагою вчених-працівників. Дане питання має дискусійний характер і на сьогодні залишається не вирішеним.

Дослідженню економічного феномена дебіторської заборгованості в контексті конкретного суб'єкта та глобальних економічних тенденцій, які можуть активно впливати на зміну відносин між контрагентами, присвячено наукові праці таких вчених-економістів: Алексеева Л., Бандурка О., Коробов М., Причепій Е.[3], Бланк І., Боровик О., Бутинця Ф., Гольцова С.[4] та багатьох

інших. Питаннями дослідження злочинів у сфері господарської діяльності займалися Андрушко П., Бойко А., Дякур М., Киричко В. та інші вчені [5].

При дослідженні експерти стикаються з проблемою не зовсім точного розуміння сторонами, які призначають експертизу, різниці між дебіторською заборгованістю та нестачею грошових коштів. Виходячи з цього, невірно поставлені запитання при дослідженні, частіше за все, призводять до складання повідомлення про неможливість проведення експертизи, або ж експерт заявляє ініціатору клопотання про уточнення запитання, що в свою чергу унеможлиблює складання висновку або ж на невизначений час відтермінується складання висновку (п. 7 ст.69 КПК України зазначено «У разі виникнення сумніву щодо змісту та обсягу доручення експерт невідкладно заявляє клопотання особі, яка призначила експертизу, чи суду, що доручив її проведення, щодо його уточнення або повідомляє про неможливість проведення експертизи за поставленим запитанням або без залучення інших осіб).

Одним із прикладів запитань, які ставляться експерту для проведення дослідження є: *«Чи підтверджуються висновки акту звірки взаєморозрахунків по заборгованості за період з по між товариствами на загальну суму, станом на дату? Яка нестача грошових коштів ТОВ, заподіяна співробітником?»*.

Отже, розглянемо перше запитання, в якому потрібно підтвердити висновки акту звірки взаєморозрахунків по заборгованості за період на суму. Акт звірки відображає стан заборгованості (розрахунків) з відповідними контрагентами/дебіторами та в окремих випадках — рух коштів у бухгалтерському обліку підприємств та має інформаційний характер, тобто статус документа, який підтверджує тотожність ведення бухгалтерського обліку спірних господарських операцій обома сторонами спірних правовідносин. Проте акт звірки не є належним доказом факту здійснення будь-яких господарських операцій (поставки, надання послуг тощо), оскільки не є первинним бухгалтерським обліковим документом, а також не є зведеним обліковим документом у сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Але акт звірки може підтверджувати заборгованість за певних умов (інформація, відображена в акті підтверджена первинними документами та акт містить підписи уповноважених на його підписання сторонами осіб), тобто він є лише технічним (фіксує) документом, за яким бухгалтерії підприємств звіряють бухгалтерський облік операцій. Як правило, акти звірок заборгованості складаються та підписуються бухгалтерами контрагентів і підтверджують остаточні розрахунки сторін на певну дату. Підписання акту звірки, в якому зазначено розмір заборгованості, уповноваженою особою боржника, та підтвердження наявності такого боргу первинними документами свідчить про визнання боржником такого боргу, що в свою чергу відноситься до *дебіторської заборгованості*. Відмітимо, що поняття дебіторської заборгованості законодавчо визначено в НП(С)БО 10 [6].

Дебіторська заборгованість - сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату, яка згідно з НП(С)БО визнається активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигід та може бути достовірно визначена її сума. Дебіторська заборгованість, як будь-який інший актив

підприємства потребує розуміння її суті та жорсткого контролю за процесом перетворення такого активу у безнадійний борг, що може загрожувати стабільній роботі бізнесу. Облік дебіторської заборгованості в Україні ведеться відповідно НП(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [7]. Для фіксування господарських операцій з обліку дебіторської заборгованості застосовують робочий план рахунків, де борги дебіторів ведуться на рахунках 3 класу.

Якщо порушено умови договору, то існує таке поняття як *строк позовної давності* - це строк, у межах якого підприємство (чи інший суб'єкт) може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права чи інтересу, як зазначено в ст. 256 Цивільного кодексу. Порушення зобов'язання означає, що воно не виконане або виконане з порушенням умов.

Проте, якщо в договорі відсутнє положення, яким сторони домовилися про строк повернення простроченої дебіторської заборгованості, то підприємство може звернутися до суду, і ця вимога буде задоволена судом протягом загального періоду позовної давності – 3 роки, як встановлено ст.257 ЦК України. Відлік 3 роки ведуть з дня виникнення права на звернення за захистом порушеного права, а саме з наступного дня після дня, який сторони визначили датою виконання грошового зобов'язання.

Тобто, акт звірки може вважатися доказом у справі в підтвердження певних обставин, зокрема в підтвердження наявності заборгованості суб'єкта господарювання, її розміру, визнання боржником такої заборгованості тощо. Заборгованість, яка зазначена в Акті звірки до начала вказаного періоду відноситься до дебіторської заборгованості.

Розглянемо друге запитання, а саме що стосується нестачі грошових коштів. Нестачу виявляють в касі підприємства, як правило під час інвентаризації. Результати інвентаризації оформлюються відповідним Актом про результати інвентаризації наявних коштів. Зокрема, сума нестачі, що виникла з вини касира, стягується з нього в повному обсязі.

Також варто звернути увагу, що експерти не надають оцінку діям посадових осіб. Тобто відповідь на другу частину запитання «яка нестача грошових коштів ТОВ, заподіяна співробітником?», виходить за межі спеціальних знань експерта. Не допускається проведення експертизи для з'ясування питань права. Здійснення правочинів, дій (бездіяльності) посадових осіб не належить до основних завдань судового експерта з правом проведення економічної експертизи.

Таким чином, з вище зазначеного вбачається, що дебіторська заборгованість та нестача грошових коштів- є не тотожними поняттями. Акти звірки взаємних розрахунків, є доказами за певних обставин, вказаних вище, а нестача грошових коштів- це фактична нестача готівки в касі на певну дату.

Список використаних джерел:

1. Господарський Кодекс України: Кодекс Закон від 16.01.2003 №436-IV п.7 ст.179 гл.20. База даних «Законодавство України»/ВР України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 19.08.2022).

2. Цивільний Кодекс України: Закон України від 16.01.2003 №435-IV ст.256,257,638. База даних «Законодавство України»/ВР України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення 19.08.2022).
3. Алексеева Л., Бандурка О., Коробов М., Причепій Е. Дебіторська заборгованість як борг одного суб'єкта іншому.
URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2020/2_19_ukr/42.pdf (дата звернення 22.08.2022).
4. Бланк І., Боровик О., Бутинця Ф., Гольцова С. Дослідженню економічного феномена дебіторської й кредиторської заборгованості в контексті конкретного суб'єкта та глобальних економічних тенденцій.
URL: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2019/5/60.pdf> (дата звернення 22.08.2022).
5. Андрушко П., Бойко А., Дякур М., Киричко В. Питання дослідження злочинів у сфері господарської діяльності, а також систематизація цих злочинів.
URL: <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2019/5/60.pdf> (дата звернення 22.08.2022).
6. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість" від 08.10.1999 №237, поточна редакція від 03.11.2020.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text> (дата звернення 23.08.2022).
7. Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV зі змінами та доповненнями, поточна редакція від 10.08.2022
8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 24.08.2022).